

Změny cen komodit? To nás už určitě nerozhodí!

Ing. Jiří Dostál má mnoho funkcí, viz box. Je také členem redakční rady časopisu Odpadové fórum. Také proto jsme ho požádali o rozhovor při příležitosti nové etapy vydávání tohoto časopisu.

Začněme vaším názorem na současný stav odpadového hospodářství.

Určitě není tak beznadějný, jak se často prezentuje. Sice někdy trochu připomíná džungli, zejména v administrativních požadavcích, ale jako v každé aktivitě – je to o lidech.

Máte na mysli správně obsazené posty?

Přesně tak. Třeba Městský úřad v Příbrami. Oni znají nás, my je, nemohu si stěžovat. Jinak je ale s administrativním aparátem kříž. Hlavně s předpisy. Pošlou návrh ke připomínkování, do tří dnů to chtějí zpátky a nakonec je definitivní znění stejně úplně jiné.

Jak se tedy díváte na připravované legislativní reformy?

Samozřejmě bychom přivítali více informací a hlavně včas. Jak už jsem řekl: poměrně často se děje – i díky legislativním procesům – že navrhované změny jsou v konečném znění zákona či vyhlášky v jiné podobě. Rovněž výklad znění je mnohdy protichůdný. Některé aktivity jdou přímo proti podnikání. Rozčiluje mě například REACH, který až extrémně zatěžuje podniky organizačně, personálně a také finančně. Obtížně se mi vysvětluje majiteli, za co jsme vlastně prostředky vynaložili a jaký to pro nás bude mít přínos. Také je až moc silná vazba na politická usnesení orgánů Evropské unie – například směrnice o bateriích: nejdříve politici rozhodnou o cíli materiálového využití baterií – 50 % – a olověných baterií – 65 % – a teprve poté pracovní komise hledají způsob, jak tato čísla počítat. To by mělo snad být právě opačně.

Přibližte nám smysl asociací či sdružení, jakou je příklad Česká asociace odpadového hospodářství.

Podle mne je jich zbytečně moc. Postrádám přehled o tom, kdo co dělá. Pak můžeme sledovat na valných hromadách, jak členská základna ubývá. Každé takové společenství by mělo mít svůj status: co nabízíme a proč být právě u nás, zkrátka vyjasnit předmět činnosti. Firmy již vnímají členství spíše symbolicky. Potom spatřuji někdy problém i v laické úrovni některých z nich, nemůžeme se proto podívat skeptickému přístupu ministerstev, Státního fondu životního prostředí a dalších zainteresovaných organizací.

Co říkáte na personální změny na Ministerstvu životního prostředí?

Jsmo v očekávání, co bude následovat, protože tato instituce má pro naše činnosti poměrně značný význam. Je zde skutečně dost neznámých. Pravidlem je obsazování podle politického klíče – žádné firmě, organizaci či instituci nemohou prospívat tak časté personální obměny, a to nejen vedoucích zaměstnanců.

Jistě, takové jmenování má vždycky dopad plošně dál. Jaká jsou vaše očekávání?

Přál bych si, aby došlo ke stabilizaci a lidé mohli pokračovat v práci. Rozhodně nevitám další personální zemětřesení.

Sympatizujete s nějakým modelem politického uvažování?

U nás politika končí u mostu před řekou Litavkou (*Litavka je říčka, která protéká těsně před branou Kovohutí Příbram, poznámka redakce*). Přestala mě až tak zajímat a ovlivňovat.

Čím tedy žijete?

Jak vypadá svět Jiřího Dostála?

Stal se ze mě velký recyklátor – to mě chytlo. Vedu k tomu rodinu i okolí. Jinak je můj život zaměřen hlavně na práci. Jakmile máte dobré výsledky a podporu majitele, je to fajn. Já dostal volnější ruku, a to pak člověk dělá maximum a nezalekne se krizové situace.

Co vás nejvíce zarazilo v přístupu zaměstnanců?

V Příbrami měl nedávno jeden zaměstnanec dvě absence, které nedokázal zdůvodnit. Podivné, že? Ale nejvíce mne šokoval podíl našich zaměstnanců na krádežích starých vyřazených autobaterií organizovaných zvenku, fixování na váze a tak... To bylo velké zklamání. Ta kauza (před třemi lety) proběhla i médií.

Jak se na to tenkrát přišlo?

Při kontrole vážních lístků. Jedna zaměstnankyně poznala, že jsou prepisované, pamatovala si správné údaje a odhalila cizí rukopis.

Máte pro nás nějaké novinky z podniku, kterému vládnete?

Určitě očekáváte především informace z oblasti odpadového hospodářství. Vedle dalších dílčích zlepšování technologie recyklace olověných baterií, včetně separace polypropylenu, končí například tříletý výz-

kum a začíná realizace technologie zpracování zinko-uhlíkových a alkalických baterií splňující podmínky materiálového využití minimálně na 50 procent a projekt využívání odpadní kyseliny k loužení zinku. Rozpracovány jsou i další projekty – technologie zlepšení kvality vyrobených koncentrátů z elektroodpadu, separace těžkých kovů z odpadních vod nebo rozšíření kapacity čističky odpadních vod a další. Po vyřešení podmínek, garancí a analýzy rizik areálu předpokládáme pokrok v sanaci staré ekologické zátěže – skládky sodné strusky.

Po celém světě probíhá tažení proti výrobkům obsahujícím olovo. Považujete tuto kampaň za opodstatněnou? Jak se na ni chystáte reagovat?

Domníváme se, že jde o velmi přehnané obavy neodpovídající realitě. Troufám si říci, že s olovem pracujeme velmi často a proto máme ověřeno, že při správném přístupu se dá nebezpečným vlastnostem tohoto kovu účinně bránit. Ochranu zaměstnanců

V kostce

Narozen 20. 2. 1952 v Kroměříži, má ženu Evu, dceru Martinu, syna Filipa a 2 pejsky.

Vystudoval VŠE, Praha, řízení a plánování NH, 1977

- 1977 – 1991 Obchod obuví, a. s. Zlín (organizace a řízení, asistent GŘ, personální, obchodní ředitel)
- 1992 – 1996 Baťa a. s., Zlín – personální ředitel
- 1996 – 1999 Euronova, a. s. Brno (Ahold ČR) – personální ředitel, viceprezident pro organizaci a řízení
- 2000 IPB, a. s. (později ČSOB) – personální ředitel
- 2000 Kovohutě Příbram, a. s. – personální ředitel, ředitel systému řízení a lidských zdrojů; zastupující GŘ
- 2004 jmenován generálním ředitelem a zvolen místopředsedou představenstva Kovohutě Příbram nástupnická, a. s.

Dále je prezidentem České asociace odpadového hospodářství a Českého ekologického manažerského centra (vydavatel časopisu Odpadové fórum), předsedou výkonného výboru Business Leaders Forum (BLF), členem představenstva Okresní hospodářské komory Příbram a také členem redakční rady časopisu Odpadové fórum.

řešíme systémově – Programem podpory zdraví, osvědčením Bezpečný podnik či podle ČSN OHSAS 18 000 i spoluprací s Klinikou pracovního lékařství. Moderní technologie pak zjišťují ochranu životního prostředí jak ve firmě, tak i v okolí. Máme potvrzeno, že v této oblasti je největším nepřítelem nevědomost a lehkovážnost. Případná opodstatněnost obav je závislá na konkrétním výrobku. Již před několika lety jsme zahájili výrobu bezolovnatých pájek.

A co automobilové baterie, nebojíte se snah o jejich náhradu takovými, které budou využívat jiný elektrochemický systém?

Nedochází jen k pokusům o vývoj nových druhů baterií. Ve výzkumu a vývoji olověných baterií dochází také k výrazným pozitivním změnám, které tento druh zdroje energie neustále zdokonalují. U nás se tento vývoj projevuje velmi výrazně potřebou zajištění speciálních slitin na výrobu nových typů baterií. Využívány jsou například slitiny s obsahem vápníku, cínu, stříbra. Z těchto důvodů jsou i nadále olověné baterie bezesporu stále tou nevyhovnější baterií.

Píše se o růstu cen komodit a chronickém nedostatku některých kovů, například těch ze skupiny prvků vzácných zemin. Jak si vede olovo a vaše další zájmové kovy?

Pokud je mi známo, tak významnou roli v situaci s prvky vzácných zemin sehrává již tradičně Čína. V případě olova, cínu, mědi i našich zájmových drahých kovů máme za sebou již několik poměrně prudkých a náhlých změn v cenách i dostupnosti materiálů. Z našeho pohledu je pozitivní, že poptávka zůstane pravděpodobně zachována. Potom je předpoklad, že při zajištění proti pohybu burzovní ceny kovů je tento obchod zpravidla dlouhodobě profitabilní a záleží na našich schopnostech, jak tyto situace využijeme. Konkrétně olovo je v současné i blízké budoucnosti očekávané potřeby dostatek. Navíc je nejvíce recyklovaným základním kovem. Více než 55 procent světové spotřeby pochází z recyklace.

Jak jdou na odbyt jednotlivé materiály, které vznikají při zpracování elektroodpadů? O které by mohl být zájem a dosud není?

Skutečně některé materiály – frakce – získané z recyklace elektroodpadu se prodávají velmi dobře k dalšímu zpracování či vytěžení. Jsou však i materiály, o které by mohl být zájem větší. Například plasty, které se prodávají do Číny. Jiné jsou zase hůře využitelné, jako napříkladobrazovkové olověné sklo. Odběratelé často požadují vyšší kvalitu a čistotu či úpravu. I proto jsme zahájili výše zmíněný projekt – technologie

zvýšení kvality vyrobených koncentrátů z elektroodpadu.

Obchodujete s některými materiály přes Komoditní burzu Kladno anebo přes jiné komoditní burzy ve světě?

Prodáváme a nakupujeme zájmové kovy za ceny odvozené od London Metals Exchange, tedy světové burzovní ceny LME. Kladenskou komoditní burzu nevyužíváme.

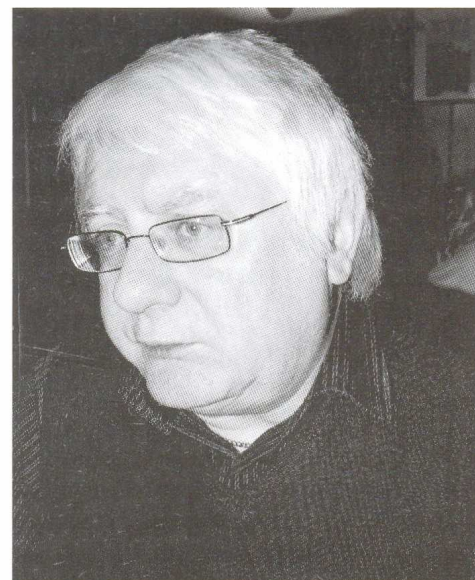
Máte nebo měli jste v areálu továrny nějaké ekologické zátěže z minulosti? Pokud ano, jak jste se s nimi vypořádali?

Samozřejmě za 225 let činnosti hutě na stejném místě, kdy zejména v minulosti se nehledělo na ekologii a ochranu prostředí vůbec, byly vzniklé odpady ukládány zcela nekoordinovaně. Vzniklé zátěže – dvě haldy, skládka sodné strusky i plochy uvnitř areálu – jsou postupně sanovány na základě ekologické smlouvy s bývalým Fondem národního majetku, nyní Ministerstvem financí za aktivní účasti České inspekce životního prostředí, ministerstva, povodí a podobně.

Kovohutě vykupují autobaterie za docela zajímavý peníz. Přesto občas volně narazíme na odloženou baterku. Proč ji u Vás nezpeněží třeba nějaký bezdomovec?

Aktivně jsme se zapojili do organizace zpětného odběru autobaterií. Situaci „trochu“ komplikuje historický přístup k autobateriím. Vždy byly nebezpečným odpadem a ne každý je ochoten akceptovat jejich zařazení do kategorie zpětně odebíraného výrobku. Umíte si představit, že by se autobaterie odebíraly na stejných místech jako přenosné baterie? Přesto jsou často z pohledu nebezpečnosti některé druhy přenosných obdobně jako automobilové. My si myslíme, že tyto problémy se nám podaří spoluprací s dodavateli překonat. Důležitá a pozitivní je skutečnost, že návratnost olověných baterií je devadesát pět procentní a to bez ohledu, jestli je k nám na recyklaci dodána jako odpad nebo použitý výrobek. Předpokládám, že jste ji u toho kontejneru nenechali. V současnosti máme prostřednictvím smluvních partnerů zajištěno 120 míst zpětného odběru.

Jinak poskytujeme občanům ekologickou službu, spočívající v nepřetržitém čtyřicetihodinovém příjmu olověných baterií, aktuálně za výkupní cenu 100 korun za kus klasické autobaterie, malých přenosných baterií či vyřazených elektrospotřebičů – zdarma. Pro bezdomovce je naše fabrika trochu z ruky, nesídlíme sice v centru, ale jsou typy lidí, kteří si tu práci dají a poměrně aktivně se na sběru či výkupu baterií podílejí.

Ing. Jiří Dostál – generální ředitel podniku Kovohutě Příbram nástupnická, a. s., ale také milovník divadla Sklep, country music a Bukovského.

Vraťme se k Vám. Co považujete za svůj životní přešlap?

Přešlap ne, ale mezník: Odejít od Bati a ze Zlína nebylo lehké, ale já nesnesl přístup tehdejšího německého ředitele, a tak jsem se rozhodl ze dne na den. A tak začalo moje putování na západ – do Brna, Prahy, Příbrami... a pak už je to na Rozvadov kousek... (smích).

Za rodinou tedy dojíždíte.

Já se synem jsme převážně v Praze a ženské zůstaly ve Zlíně.

Takže máte v Praze pré?

To víte, že jo (smích)... mám tři bydliště: ve Zlíně trvalé, v Praze přechodné a v Příbrami možné, takže když je potřeba, zůstanu někdy i tam. Ale hlavně – umožňuje mi to plně realizovat své profesní představy.

A řeknete nám na závěr nějakou veselou historku?

Určitě z éry, kdy jsme přešli z Obchodu obuví ke kapitalismu u Bati. Ten pán byl svůj a hodně mě naučil. Jednou, bylo to v úterý, mě požádal těsně před poradou vedení, že potřebuje sjednat schůzku se starostou Zlína. Úkol se mi podařilo přes spoustu problémů splnit a na sezení jsem s velmi dobrým pocitem dorazil později o pouhé dvě minuty. „Ale pane Dostále, tady zdržujete osm lidí, my už začali bez Vás“, konstatoval suše Baťa a přesto, že jsem v tom byl nevinně, musel jsem z porady odejít. Od té doby chodím raději všude o deset minut dříve.